

Forslag til statsbudsjett for Klima- og miljødepartementet for 2025

Norges Jeger- og Fiskerforbund viser til budsjettforslaget for Klima- og miljødepartementet (KLD) for 2024 (Prop.1 S (2024-2025)).

Selv om budsjettforslaget retter oppmerksomheten mot klimautfordringer og mot å stanse tap av natur, vil det være behov for ytterligere satsinger. For å nå målene i naturavtalen og handlingsplanen for naturmangfold og kunne ta vare på artene som Norge har et spesielt ansvar for, må ambisjonsnivået økes vesentlig.

Etter en omfattende sammenslåing av budsjettposter og tilskuddsordninger, er det svært krevende å følge pengestrømmen i budsjettet fra år til år. Dette er en svært uheldig utvikling.

Kap 1400, post 76/Kap 1420 post 85 Villrein

Som en oppfølging av villreinformasjonen (Meld.St.18 (2023-2024)) og arbeidet med tiltaksplanene, er villreinen blitt løftet fram i budsjettforslaget, noe NJFF støtter.

NJFF støtter forslaget om at Norsk villreinsenter får en egen budsjettpost (Kap 1400, post 76). Det er positivt at posten er styrket med 3 millioner kroner i tillegg til flyttingen av 8,3 millioner fra Kap 1420, post 85. Besøkscenterdelen av villreinsenteret ligger fortsatt igjen i Kap 1420, post 85, noe NJFF vurderer som en god løsning.

Det er viktig at tiltaksplanene følges opp med nødvendige bevilgninger for å gjennomføre tiltak når planene er fastsatt. Ventelig vil planene først være vedtatt godt ut i 2025, slik at behovet for midler til tiltak vil ventelig være noe begrenset, og de 7 millionene som er satt av til dette er et utgangspunkt for å komme i gang. Imidlertid må bevilgningen for 2026 vesentlig opp for å sikre en gjennomføring av nødvendige tiltak.

Kap 1420, post 01 og post 21 Vannmiljø, kalking og villaks

Kalking

Kalkingsvirksomheten skjer hovedsakelig i laksevassdragene og er et nødvendig tiltak for å opprettholde laksebestandene i disse vassdragene. Behovet for å opprettholde gode bestander forsterkes ved at laksen av ulike årsaker synes å ha hatt en markant nedgang de siste par årene. Handlingsplanen for kalkingsvirksomheten 2022-2026 legger opp til 77,4 millioner kroner i 2025, samt en mindre sum som tilskuddsmidler over Kap 1420, post 80. Dette er et minimum for å videreføre virksomheten..

NJFF anmoder Stortinget om at de ber regjeringen om at kalkingsvirksomheten videreføres minimum på nivå med handlingsplanen for kalking 2022 – 2026.

Anadrom laksefisk

Trusselbilde for villaksen er sammensatt. Årets laksesesong viser med all tydelighet hvor presset villaksen er, og hvor avhengig vi er at vi har mest mulig robuste villaksbestander når effektene av klimaendringene slår inn.

Forslag om å sette av 28 millioner kroner til tiltak overfor pukkellaks i 2025 er positivt, men dessverre ikke tilstrekkelig for å kunne møte den forventede invasjonen i lakselvene i 2025. Videre bør samme post styrkes med 30 millioner kroner for å følge opp handlingsplanen for restaurering av fisketrapper. Dette vil kunne bidra til å styrke laksebestandene i de aktuelle vassdragene, og være et viktig bidrag i en presset situasjon for villaksen. Det bør også settes av en post på direktoratets driftsbudsjett (kap 1420, post 01) for å styrke direktoratets faglige oppfølging av vilkårsrevisjoner. Vilårsrevisjoner gir mulighet for gode miljøforbedringer både i vassdrag med anadrome laksefisk og innlandsvassdragene, og miljøtilpassede løsninger for det enkelte vassdrag, ofte med begrensede vannslipp. Posten bør styrkes med 3 millioner kroner for å ivareta disse oppgavene.

22 millioner kroner til å bekjempe lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Drammens-regionen innebærer at man omsider kan starte nødvendig behandling av den siste regionen med gyrosmitte.

NJFF anmoder om at kap 1420 post 01 styrkes med 3 millioner kroner for å øke Miljødirektoratets faglige kapasitet i vilkårsrevisjoner. Videre anmoder vi om at kap 1420 post 21 styrkes med 15 millioner til pukkellaksbekjempelse og 30 millioner til restaurering av laksetrapper.

Vannmiljø

Når det gjelder vannmiljøtiltak antar vi at det er satt av i størrelsesorden det samme som ligger inne i budsjettet for 2024. I likhet med midler til anadrome laksefisk og kalking er behovet for midler betydelig høyere enn hva som ligger i budsjettforslaget. NJFF forutsetter at dette innsatsområdet prioriteres.

Kap 1420, post 60 Tilskudd til natursats

NJFF ser det som uheldig at de 50 millionene som ble lagt inn gjennom budsjettforliket for 2024 ikke videreføres, men at det kun legges inn 15 millioner kroner

Kap 1420, post 66 Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden

Det er positivt at posten videreføres for å kunne håndtere utfordringene rundt tilgangen til strandsonen.

Kap 1420, post 78 Tilskudd til friluftslivsformål

I statsbudsjettet for 2024 ble det gitt en tilsagnsfullmakt om en ettårig økning på 25 millioner kroner til aktiviteter og tiltak i Friluftslivets År 2025 der målet var å invitere flere inn i friluftslivet. Imidlertid framgår det av budsjettforslaget for 2025 at disse 25 millionene er trukket fra de ordinære aktivitetsmidlene til friluftslivstiltak, noe som innebærer at midlene til løpende friluftslivstiltak er redusert med 40 %. Dette setter friluftslivsorganisasjonene i en vanskelig situasjon, og innebærer at organisasjonene må finansiere satsingen i Friluftslivets År gjennom kutt på andre aktiviteter og tiltak.

NJFF viser for øvrig til innspill fra Norsk Friluftsliv når det gjelder friluftsliv i statsbudsjettet.

Kap 1420, post 80 Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur, tilskudd til vannmiljøtiltak, kalking og anadrome laksefisk og naturrestaurering

Forslaget om 40,7 millioner kroner i den nye sammenslåtte tilskuddsposten for disse satsingsområdene, ligger den på tilnærmet samme nivå som bevilgningene for inneværende år. NJFF vil understreke at det er behov for å styrke denne posten for alle innsatsområdene. Når det gjelder anadrome laksefisk anmoder vi om at posten økes med minimum 5 millioner kroner slik at lokale jeger- og fiskerforeninger, elveeierlag eller andre kan søke om tilskudd til bekjempelsestiltak i forbindelse med pukkellaks utover det som skjer direkte i regi av statsforvalteren.

Naturrestaurering

Det er positivt at det kommer 20 friske millioner til restaureringstiltak, i tillegg til midler som overføres fra Energidepartementets budsjett til miljøtiltak i vassdrag slik at det settes av totalt 30 millioner kroner til restaurering. Dette vil likevel langt fra være tilstrekkelig for å nå målet i naturavtalen om restaurering. Det er behov for et krafttak for å komme på offensiven, og denne posten må økes vesentlig.

Hvalstad 11.10.2024

Norges Jeger- og Fiskerforbund